

Назар М.М.,
канд. псих. наук, старший науковий співробітник,
лабораторія сучасних інформаційних технологій
навчання Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН
України, м. Київ

Перспективи проєктування розвитку суб'єктності у Міжмережжі

Оцінка можливостей і системного функціонування основних складових проєктів дистанційних навчально-психологічних курсів, що здійснюються у Міжмережжі й спрямовані на розвиток суб'єктності учасників, формує необхідний контекст забезпечення їх ефективності, надійності та інтерконтекстуальності.

Інтеграція сучасних інформаційних технологій (інфокомунікативних, мультимедійних, інтерактивних) у групову та індивідуальну навчально-психологічну роботу у віртуальних освітніх просторах, спрямовану на розвиток суб'єктності, повинна поєднуватися як з персональною психолого-педагогічною майстерністю ведучого (тьюторів), з керуванням груповою динамікою навчального процесу, так і з урахуванням необхідних складових проєктування дистанційних навчальних курсів, а саме – мети навчання, завдань навчання, програми дистанційного навчального курсу, психолого-педагогічного сценарію, моделі респондента, моделі ведучого, умов до технологічної платформи здійснення навчання тощо. Ефективність розвитку суб'єктності у Міжмережжі безпосередньо залежить від зазначених чинників, причому зазначений список не є вичерпним.

Теоретичні та емпіричні дослідження проєктування розвитку суб'єктності дорослих, що здійснюється у віртуальному просторі, мають важливі наукові й прикладні перспективи. До таких перспектив слід віднести вивчення організаційної й технічної оптимізації віртуальних або «змішаних» навчальних платформ для забезпечення розвитку віртуальних освітніх просторів, що є ключовим чинником зростання суб'єктності у Міжмережжі; аналіз шляхів поєднання або доповнення розвитку суб'єктності у віртуальному просторі та у позавіртуальній реальності; виявлення особливостей спільного розвитку суб'єктності та когерентних психологічних феноменів (інтелекту, цілеспрямованості, відповідальності, ефективності учіння, компетентності у спілкуванні тощо) у Міжмережжі; розкриття потенціалів застосування штучного інтелекту або окремих його складових (наприклад, у функціонуванні чат-ботів) для розвитку суб'єктності у віртуальному просторі; розробка нових дистанційних навчальних курсів та доробка тих, що вже використовуються, на ґрунті імплементації базових складових їх проєктування; аналіз і розкриття шляхів впровадження мультимедійних та інтерактивних технологій для розвитку суб'єктності у віртуальному просторі; з'ясування кореляцій між керуванням груповою динамікою під час дистанційного навчання та психологічної роботи у Міжмережжі, спрямованих на розвиток суб'єктності учасників, та їхньою ефективністю; обґрунтування й опрацювання засобів

керування груповою динамікою в інтернет-тренінгах, вебінарах, дистанційних навчально-психологічних курсах з розвитку суб'єктності тощо.